

Posudek diplomové práce

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra francouzského jazyka a literatury

Autor/Autorka diplomové práce: **Bc. Valérie Smoláková**

Název práce: ***Výuka gramatiky v kontextu literárního díla V. Hugo-Bídníci***

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

Bc. Valérie Smoláková ve své diplomové práci nazvané *Výuka gramatiky v kontextu literárního díla V. Hugo – Bídníci* prozkoumává didaktický potenciál jmenovaného románu pro výuku jednoho z „nejoblíbenějších“ jazykových prostředků – poměřováno obecným povědomím o tom, že učit se jazyk znamená právě „dělat gramatiku“. Toto snad stále méně často platné klíše autorka nepodporuje, naopak, cílem je jí ukázat, jak lze výuku gramatiky opřít o literární text a dodat tak hodinám jazyka vnitřní vztahovost a provázanost. To může mít jak pozitivně motivační, tak pedagogický dopad na žáka a proces učení (se) jazyka, neboť během jedné aktivity se tak rozvíjí hned dvě oblasti (jazyková i kulturní). Jak se autorce podařilo výše uvedený cíl splnit?

Práce je rozdělena do 4 kapitol. První tři představují teoretickou (zejména argumentační) přípravu kapitoly 4, kde autorka přistupuje k vlastní tvorbě výukových listů založených na úryvcích z románu V. Huga. První kapitola podává historický exkurz do tématu využití literárního textu ve výuce. Závěr autorky zní, že literatura jako didaktický prostředek je v hodinách jazyka zcela legitimní, s čímž s ní souhlasíme. Odpovídá to i tendencím v didaktickém využití literatury v posledních minimálně deseti letech. Druhá kapitola se věnuje gramatice jako jazykovému prostředku. Autorka v ní chce ukázat různé přístupy k výuce gramatiky, které pak budou využity v praktické části práce. Trojlístek „úvodních“ kapitol pak zakončuje analýza využití románu *Bídníci* v učebnicích a dalších didaktických materiálech, kterou chce autorka dokázat vhodnost výběru právě tohoto díla k výuce dnešní gramatické normy.

Poslední a pro práci nejzásadnější kapitola pak čtenáři předkládá popis pracovních listů založených na úryvcích z Hugových *Bídníků*. Autorka jich zpracovala deset a postupně se v nich zaměřuje na gramatické jevy pro úroveň B1-B2 dle CECR (zejména z oblasti morfologie slovesa). Samotné pracovní listy ve formě využitelné ve výuce pak autorka uvádí v přílohách.

Než se budeme věnovat hodnocení zpracovaného obsahu, zmiňme, že po formální stránce obsahuje všechny nutné části mimo **francouzsky psaného resumé, které je nutno dodat během obhajoby, a to alespoň v rozsahu 5-10 stran**. Poznámkový aparát, abstrakt, členění práce i bibliografie jsou ale zpracovány pečlivě. Jazyková úroveň dle nás odpovídá normě diplomové práce.

Pokud se podíváme detailněji na pracovní listy, tedy hlavní přínos a zároveň cíl práce, můžeme konstatovat, že autorka zvolila prakticky orientovaný přístup, který je vlastní již praktikujícímu učiteli, kterou Bc. Valérie Smoláková je. Lze se samozřejmě ptát, zda jednotlivé úryvky a na ně navázané aktivity opravdu zajišťují splnění vytyčených cílů, to se ale bez reflexe reálného použití ve výuce, kterou práce neobsahuje, nikdy nedozvíme. Z vlastní zkušenosti se nám ale pracovní listy zdají zpracovány realisticky, výuku dle nich si dokážeme představit.

Zůstává tak otázka, proč zrovna Hugo a jeho *Bídníci* a nikoli nějaký současnější frankofonní autor. Autorka se k této výtce v textu několikrát vyjadřuje, ale i tak bych si její argumentaci rád znovu poslechl během obhajoby, ke které práci **doporučuji**. Byl bych ale rád, pokud by komisi doporučila i jiné autory a díla, které by případně k výuce gramatiky zvolila, pokud by román *Bídníci* žáky nezaujal. Jako druhé téma pro obhajobu navrhuji reflexi obtíží při přípravě didaktického materiálu. Co bylo při koncipování pracovních listů nejobtížnější? Konečně bychom se mohli pozastavit i nad tím, jak *Bídníky* využívají autorkou zmiňované učebnice a jak ona. Je v těchto pojetích nějaký zásadní rozdíl?

V Praze, dne 15. 5. 2018

Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

